

REGISTRERING AF SKADEGØRERE I KORN, FRØGRÆS OG ROER I UGE 20

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

I hvede optælles dage med nedbør og varighed af bladfugt for at fastlægge behovet for bekæmpelse af Septoria. Der er mest gulrust i Benchmark og næstmest i Drachmann. Rugen er pt. meget sund.

- [Vinterhvede](#)
- [Hvedegalmyg](#)
- [Vinterbyg](#)
- [Triticale](#)
- [Rug](#)
- [Vårbyg](#)
- [Havre](#)
- [Alm. Rajgræs](#)
- [Engrapgræs](#)
- [Rødsvingel](#)
- [Skadedyr i sukkerroer](#)

De nedennævnte bekæmpelsestærskler er fastsat ud fra, at der i de tidlige vækststadier medtælles angreb på hele planten og fra og med vækststadiet 32 (2 knæ udviklet) medtælles kun angreb på de 3 øverste fuldt udviklede blade af hovedstrå.

TIL TOP VINTERHVEDE

Hvedens udviklingstrin pt. sammenlignet med tidligere år fremgår af nedenstående.

Ugenr.	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
18	28	29	30	25	31	31	30	31	30	32	31
19	30	31	31	28	32	32	31	32	31	33	32
20	30	33	33	30	35	33	34	34	32	36	35
21	34	37	35	33	37	35	38	38	40	40	
22	36	45	44	37	46	38	48	47	53	47	
23	41	56	50	45	55	41	62	58	66	56	
24	51	65	58	55	65	51	68	64	71	66	

Gulrust: Der er fundet gulrust i Benchmark i ca. en trediedel af de ubehandlede marker.

I Drachmann er der fundet gulrust med 1-50 procent angrebne planter ved Flakkebjerg ved Slagelse, Tystofte, Sejlet ved Horsens samt ved Homå ved Grenå, hvilket svarer til ca. 15 procent af markerne.

I Sheriff er fundet 10 procent angrebne planter på Ærø og tidligere 0,01 procent angrebne planter ved Hornslet. I KWS Lili er tidligere fundet 0,02 procent angrebne planter ved Grenå. I Chevignon er fundet en enkelt angreben plante ved Soderup på Sjælland.

Fra praksis er der meldt om angreb af gulrust i Benchmark mange steder.

Fra praksis er der tidligere meldt om gulrust i Drachmann ved Kegnæs på Sydals, ved Haderslev, på Sydthy, ved Svinninge nær Holbæk og på Møn. I Sheriff er fundet gulrust på Stevns og Østfalster. Endelig er der fundet gulrust i KWS Lili ved Faxe. Fra Bornholm meldes 12. maj om en del gulrust i markerne på nord- og østkysten. Dette gælder i både Benchmark, KWS Zyatt og Sheriff.

Gulrust bekæmpes i modtagelige sorter ved konstateret fund i marken eller i området. Af de dyrkede sorter er Benchmark og LG Mocca mest modtagelig. I disse sorter er bekæmpelse tidligere anbefalet. Effekten af en behandling holder 14 dage.

Næstmest modtagelig for gulrust er Sheriff, Drachmann, Kalmar, KWS Scimitar og KWS Zyatt. Bekæmpelse i disse sorter anbefales ved konstateret forekomst i marken eller i området eller ved en stor stigning i forekomsten af gulrust i sorterne. Bekæmpelse er anbefalet i disse sorter sammen med en Septoriabekæmpelse.

Brunrust: Der er ikke fundet angreb af brunrust. Fra praksis er tidligere meldt om 100 procent angrebne planter i Kvium i en mark ved Guldborg på Lolland Falster. Brunrust bekæmpes i modtagelige sorter ved 10 procent angrebne planter. Af de mest udbredte sorter er Kvium, Torp og KWS Lili mest modtagelige.

Meldug: Der er kun udløst bekæmpelse i få enkeltmarker. Meldug bekæmpes i modtagelige sorter ved over 25 procent angrebne planter i vækststadium 32-40 (2 knæ udviklet til lige før begyndende skridning).

Septoria: Nedbørsforholdene følges i de modtagelige sorter fra vækststadium 32 (2 knæ udviklet) for at vurdere behovet for bekæmpelse af Septoria. I vækststadium 32 er det, som bliver til det

3. øverste blad, fremme og kan smittes. I de mindre modtagelige sorter Informer og KWS Extase starter optællingen først i vækststadium 37 (fanebladet synligt). Der kan tælles dage med nedbør, og varigheden af bladfugt kan følges på Cropmanager. Efter behandling med anbefalede midler er der en beskyttelsesperiode på 10 dage, hvorefter der optælles igen.

Følgende dage med nedbør (Planteværn Online) hhv. timer med vedvarende bladfugt (Cropmanager) udløser en bekæmpelse i de 16 mest dyrkede hvedesorter:

Sorter	Nedbør (over 1 mm)	Timer i træk med bladfugt i Cropmanager
Informer, KWS Extase	5 dage fra st. 37	20 fra st. 37
Alle øvrige sorter	4 dage fra st. 32	20 fra st. 32

Den megen nedbør i uge 18 (27. april - 2. maj) mange steder har udløst bekæmpelse af Septoria i modtagelige sorter i marker, der i uge 18 var i vækststadiet 32. Angrebene vil blive synlige 3 uger efter dvs. i uge 21. Til bekæmpelse blev anbefalet f.eks. 0,25-0,3 l Prosaro. 10 dage efter behandling begynder optælling af dage med nedbør/bladfugt igen. I sorter der er modtagelige for gulrust (Benchmark, LG Mocca, Sheriff, Drachmann, Kalmar, KWS Scimitar og KWS Zyatt) kan gentagen behandling være aktuel efter 14 dage grundet gulrust.

Til bekæmpelse fra vækststadium 37 anbefales SDHI-holdige løsninger, dvs. Viverda + Ultimate, Bell, Propulse + Orius Max/Folicur Xpert.

Det nye middel Balaya (Revysol + Comet Pro) er pt. stadig ikke godkendt. Det vurderes derfor ikke realistisk, at midlet kan bruges i indeværende vækstsæson. I bedste fald kan det nås til den sidste sprøjtning i juni nogle steder. Disponer derfor som om midlet ikke godkendes i år.

Firmaet oplyser, at Viverda + Ultimate kan være udsolgt flere steder. Hvis kun Ultimate S er udsolgt, anbefaler firmaet tilsætning af 1-2 l pr. ha ammoniumsulfat eller Kvikup før tilsætning af Viverda for at reducere risikoen for aflejring af Viverda i filtre og dermed dysestop. I Danfoilsprøjter kan kun bruges Ultimate S.

Det gennemsnitlige vækststadiet er 35 (3 knæ udviklet og tæt på at fanebladet er synligt), mens de længst udviklede marker er i vækststadiet 37 (fanebladet synligt).

TIL TOP HVEDEGALMYG

Der opsættes fra denne uge feromonfælder i hvedemarkerne.

Foto 1. Fanebladet fuldt udviklet i KWS Extase på Lolland fotograferet 11. maj 2020 af Lars Andresen, VKST.

Foto 2. Bladspætninger i Chevignon hvede i registreringsnettet fotograferet 12. maj 2020 af Anne Darre-Østergaard, Agrovi. Spætningerne er fysiologisk betinget og er også set i tidligere år i forskellige sorter. De fysiologisk betingede pletter kan se voldsomme ud, men tillægges mindre betydning end de ser ud til. Det har været diskuteret, om kraftig solindstråling måske kan være en årsag til spætningerne.

TIL TOP VINTERBYG

Skoldplet og dernæst bygrust er fortsat mest udbredt.

Der er fundet bygrust i alle sorter. Mest er fundet i KWS Kosmos og KWS Meridian, hvor der denne uge er udløst bekæmpelse i ca. 20 hhv. 10 procent af markerne. Bygrust anbefales i modtagelige sorter bekæmpet til vækststadiet 65 (blomstring) ved over 10 procent angrebne planter.

KWS Kosmos (ca. 5 procent af vinterbygarealet) har som den eneste af de dyrkede sorter karakteren 4 i modtagelighed for bygrust, hvilket betyder ekstrem modtagelig. De øvrige sorter har karakteren 2 eller 3 (modtagelig eller meget modtagelig).

Der er fundet tilfælde af mere udbredt skoldplet i alle sorter, men mest er fundet i Neptun. Det fugtige vejr mange steder i uge 18 har fremmet skoldplet. Bekæmpelse anbefales ved over 10 procent angrebne planter og mindst 6 dage med nedbør frem til vækststadium 65 (blomstring). Der tælles maks. 14 dage tilbage i tiden. Vær især opmærksom på evt. angreb i byg med forfrugt byg og samtidig reduceret jordbearbejdning, hvor tærsklen er lavere.

Der er fortsat kun fundet lidt bygbladplet og meldug. Der er ikke registreret angreb af *Ramularia*.

Til svampebekæmpelse omkring skridning kan anvendes omkring 0,3 - 0,4 l Propulse, som har god effekt mod bygbladplet og skoldplet (og *Ramularia*). Som blandingspartner kan anvendes 0,25 l Orius Max, 0,2 l Folicur Xpert eller evt. 0,2 l Amistar/Mirador, som alle forstærker effekten mod bygrust. Blandes der med 0,25 l Comet Pro forstærkes effekten mod både bygrust, bygbladplet og skoldplet.

Hvis man ikke ønsker effekt mod *Ramularia*, kan også anvendes omkring 0,35 l Prosaro/Proline Xpert + 0,2 l Comet Pro.

Det gennemsnitlige vækststadium er 46 (stak tæt på at være synlig), mens de længst udviklede marker er under skridning (vækststadium stadium 52).

Bekæmpelse anbefales før stakkene er foldet ud, så mere sprøjtevæske kan nå ned til bladene.

Figur 1.Udviklingen af bygrust i vinterbyg i 2020 i forhold til de to foregående to år.

Foto 3. Bygrust og fysiologiske pletter i vinterbyg fotograferet 10. maj 2020. Der kan i varierende omfang findes fysiologiske pletter i de fleste vinterbygmarker.

TIL TOP TRITICALE

Der er bedømt i sorterne Neogen og Cappricia og i relativ få marker. Der er udløst gulrustbekæmpelse i ca. 70 procent af markerne med Neogen og ca. 55 procent af markerne med Cappricia, så gulrust er meget udbredt især i Neogen.

Gulrust bekæmpes i modtagelige sorter ved konstateret forekomst eller såfremt der findes gulrust i triticale i området. Bekæmpelse er anbefalet i modtagelige sorter. Til bekæmpelse kan f.eks. anvendes 0,3 l Orius Max. Der er ingen begrænsninger på antallet af behandlinger med

Orius Max, men triazolreglerne skal overholdes. Anvendes kun Orius Max, må der samlet i vækstsæsonen anvendes op til 1,25 l Orius Max i korn. Effekten af en behandling holder sig 14 dage.

Der er udløst meldugbekæmpelse i en enkelt mark med Cappricia (100 procent angrebne planter).

Det gennemsnitlige vækststadium er 43 (fanebladets bladskede begynder at svulme op), mens de længst udviklede marker er i vækststadium 47 (fanebladets bladskede åbner sig).

TIL TOP RUG

Generelt er rugen de fleste steder meget sund på nuværende tidspunkt.

Der er kun fundet svage angreb af meldug i en enkelt mark (10 procent angrebne planter).

Der er kun fundet brunrust i et enkelt tilfælde på Bornholm (1-5 procent angrebne planter i KWS Vinetto og Livado). Brunrust bekæmpes i modtagelige sorter ved over 10 procent angrebne planter.

Stor solindstråling, dagtemperaturer over 20°C og varme nætter med dugdannelse er optimal for brunrust, så svampen fremmes ikke af det nuværende kølige vejr. I nogle år kommer der sene angreb af brunrust. Det er ved sene angreb en fordel ikke at have udført sidste svampesprøjtning for tidligt.

Angrebene af skoldplet er også moderate. Skoldplet bekæmpes kun til omkring begyndende skridning, og er snart ikke længere aktuel. Bekæmpelse anbefales kun efter en fugtig periode, når angreb breder sig opad planterne. Til bekæmpelse kan anvendes f.eks. 0,3 l Prosaro.

Det gennemsnitlige vækststadium er 51 (begyndende skridning), mens de længst udviklede marker er gennemskredne.

Foto 4. Frostskadet rugaks fotograferet 10. maj 2020.

TIL TOP VÅRBYG

De første registreringer er foretaget.

Der er kun fundet få tilfælde af angreb. I 2 marker er dog fundet skoldplet (5 hhv. 30 procent angrebne planter), og i en enkelt mark med RGT Planet er fundet 1 procent planter med bygbladplet.

Skoldplet bekæmpes i modtagelige sorter først fra vækststadie 31 (1 knæ udviklet) ved over 10 procent angrebne planter og mindst 5 dage med nedbør (over 1 mm). Der tælles maks. 14 dage tilbage i tiden. Vær især opmærksom på evt. angreb i byg med forfrugt byg og samtidig reduceret jordbearbejdning.

Det gennemsnitlige vækststadie er 26 (buskning), mens de længst udviklede marker er i st. 30 (begyndende strækning).

Foto 5. Fysiologiske pletter i Flair vårbyg i registreringsnettet ved Ringsted fotograferet 11. maj 2020 af Irene Skovby Rasmussen. VKST.

TIL TOP HAVRE

De første meget få registreringer er foretaget. Der er ikke fundet meldug.

Det gennemsnitlige vækststadie er 27 (buskning), mens de længst udviklede marker er i st. 30

(begyndende strækning).

TIL TOP ALM. RAJGRÆS

Der er registreret i ca. 50 marker. Angrebene af kronrust har bredt sig i den forløbne uge. Der er fundet kronrust i ca. 60 procent af markerne med op til 10 procent dækning. Pt. er der udløst bekæmpelse i ca. 30 procent af markerne. Bekæmpelse af kronrust anbefales ved 0,1 procent dækning (få pustler pr. plante).

I rajgræs er det først og fremmest de senere sprøjtninger fra begyndende skridning og under blomstring, som har været rentable. De tidligste sorter er ved begyndende skridning i slutningen af denne uge og de øvrige sorter løbende indenfor de næste ca. 2 uger. Bekæmpelse kan ske med omkring 30 procent dosis og 0,45 l Bell, 0,45 l Viverda + 0,5 l Ultimate S eller 0,3 l Bell + 0,15 l Comet Pro kan anvendes.

Firmaet oplyser, at Viverda + Ultimate kan være udsolgt flere steder. Hvis kun Ultimate S er udsolgt, anbefaler firmaet tilsætning af 1-2 l pr. ha ammoniumsulfat eller Kvikup før tilsætning af Viverda for at reducere risikoen for aflejring af Viverda i filtre og dermed dysestop. I Danfoilsprøjter kan kun bruges Ultimate S.

Der er fundet 2-5 procent dækning af meldug i nogle marker, men meldug tillægges kun mindre betydning på nuværende tidspunkt.

TIL TOP ENGRAPGRÆS

Der er registreret i 17 marker. Angrebene af svampesygdomme er svage. Der er fundet svage angreb af rust i ca. 30 procent af markerne (0,01-1,0 procent dækning). Mest rust ses tit i korte plænetyper. Rust bekæmpes ved over 0,1 procent dækning. Der er denne uge udløst bekæmpelse i ca. 10 procent af markerne. Pt. er der ikke generelt bekæmpelsesbehov. Til rustbekæmpelse i enkeltmarker med meget rust kan anvendes f.eks. 0,3 l Orius Max.

I en enkelt mark er fundet 5 procent dækning af meldug.

TIL TOP RØDSVINGEL

Der er registreret i 18 marker. Angrebene af svampesygdomme er stadig svage. Bladplet er mest udbredt, men angrebene er meget svage (0,05-0,5 procent dækning). Rust er fundet med meget svage angreb i få marker (0,01-0,1 procent dækning).

Meldugangrebene er også svage, men i en enkelt mark er fundet 10 procent dækning

(Cassanova). Det er velkendt, at sorter uden udløbere til tider kan få meget meldug, og at det tit forsvinder af sig selv igen. Breder melduggen sig til de øvre blade og fanebladet, kan bekæmpelse med 0,3-0,4 Ori-us Max være aktuel.

Der er pt. ikke generelt bekæmpelsesbehov.

TIL TOP

SKADEDYR I SUKKERROER

NBR Nordic Beet Research og Nordic Sugar Agricerter følger ugentlig udviklingen af skadedyr i sukkerroer bejdset med Force i 13 marker fordelt i områderne Lolland, Falster, Møn, Vest- og Sydsjælland. Første registrering af forekomst af skadedyr i fremspiringsfasen blev foretaget i uge 17. Siden opdateres hver onsdag. Se fundene og kommentarerne på linket nedenfor.

Se de detaljerede registreringer i alle ovennævnte afgrøder på siden [varsling/registreringsnet](#).

[Til top](#)
